

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS RE'EH • MAAMAR 2

אחרי ה' אלהיכם תלכו ואותו תיראו וגו'

Tras Havaiá, tu D'os, caminarás

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/reeh/2/

1 אחרי ה' אלהיכם תלכו ואותו תיראו וגו'. פרט הכתוב ששה דברים בעבודת ה'. תלכו. תיראו.

“Tras Havaíá, su D'os, caminarán, y a Él temerán”, etc. El versículo enumera seis aspectos del servicio a D'os: “caminarán”; “temerán”;

תשמרו. ובקולו תשמעו. ואותו תעבדו. ובו תדבקו. הנה מה כתיב לעיל מיניה כי מנסה ה' אלהיכם אתכם לדעת וגו'.

“guardarán”; “y escucharán Su voz”; “a Él servirán”; “y a Él se apegarán”. Ahora bien, ¿qué está escrito justo antes? “Pues Havaíá, su D'os, los pone a prueba para saber”, etc.

2 ולהבין מהו כי מנסה וגו'. הענין כי הנה הנשמה קודם ירידתה בעולם הזה היתה עומדת בעולם העליון.

Para comprender qué significa “Porque [Havaíá, tu D'os,] te pone a prueba”, etc.: el asunto es que el alma, antes de descender a este mundo, se encontraba en el mundo superior,

וכמ"ש חי ה' אשר עמדתי לפניו ושם היה אצלה גילוי אלהותו ית', ואח"כ ירדה בסתר המדרגות בעוה"ז השפל להיות בהסתר פנים וריחוק מקום מאור ה' ותכלית ירידתה היא בשביל הנסיונות שבאין להאדם

como está escrito: “Vive Havaíá, ante Quien estuve”; allí tenía una revelación de Su Divinidad, bendito sea. Después descendió por los niveles ocultos a este mundo inferior, para encontrarse en el ocultamiento del Rostro y lejos de la luz de D'os. El propósito de su descenso es que la persona afronte las pruebas,

שהם מהסתר פנים והסתלקות חיות השפע במניעת בריאת הגוף או מניעת ממון כדי להסתיר על אור וחיות ה' וקדושתו ית' ולהיות מונע מכית ומכחוך לאדם שבא להתקרב לה' ולעבודתו ית' כי דרך רשעים צלחה.

que provienen del ocultamiento del Rostro y del retiro de la fuerza vital del flujo divino: cuando se le niega la salud del cuerpo o el dinero, para ocultar la luz y la fuerza vital de D'os y Su santidad, bendito sea, y ser un obstáculo, desde dentro y desde fuera, para la persona que procura acercarse a D'os y a Su servicio, bendito sea; pues “el camino de los malvados prospera”.

3 וזהו ובא האות והמופת לאמר נלכה כו'. כלומר ששם גילוי האות והמופת והגבהת קרנם בהגדלה וריבוי החיות

Este es [el significado de] “Y viene la señal y el prodigio, diciendo: ‘Vayamos...’”, etc. Es decir, allí se revela la señal y el prodigio, y se alza su poder mediante el aumento y la multiplicación de la fuerza vital.

ולכן אומרים ידינו דוקא רמה וגו' ומגביהין כנשר קנם וצריך האדם התגברות יתירה לעמוד בנסיון שלא לחוש לשום מניעה ח"ו [חס ושלום].

Por eso dicen: “Nuestra mano”, precisamente, “es alta”, etc., y elevan su nido como el águila. Por consiguiente, la persona necesita un fortalecimiento adicional para resistir la prueba, de modo que no preste atención a ningún impedimento, D'os libre.

ובשביל כך באין לו הנסיונות כדי שיתגבר עליהם כדי שעי"ז כן יבוא למעלת ומדרגת לדעת

Y por esta razón le sobrevienen las pruebas: para que las supere y, por medio de ello, llegue a la eminencia y al nivel de “conocer”,

דהיינו שיהא אצלו בחי' דעת והשגה והרגשה בו ית' בבחי' ראייה והשגה שהדעת הוא נמשך מבחי' ראייה

es decir, que tenga el nivel de Daat (conocimiento), comprensión y sentimiento de Él, bendito sea, como quien ve y comprende; pues Daat deriva del nivel de la visión,

כדכתיב אתה הראת לדעת שהוא בחי' ומבשרי אחזה אחזה ממש (ובזה יובן הפסוק כי מנסה כו' אתכם לדעת כו')

como está escrito: “Se te ha mostrado, para que sepas”, lo cual corresponde al nivel de “Desde mi carne contemplo”: contemplar, literalmente. (Y con esto se entenderá el versículo “Pues [Havaíá, su D'os] los pone a prueba, para saber”, etc.)

(דאין פי' הפסוק לדעת הישכם אוהבים כו' שיהיה הקב"ה יודע כו' דאטו לנסיון הוא צריך כדי לדעת

והלא הכל גלוי לפניו ית' ויודע בראש מה שיהיה בסוף ומה שיבחור האדם ועיין במדרש רבה פ' וירא

(Pues el significado del versículo “para saber si aman”, etc., no es que el Santo, bendito sea, vaya a saber, etc. ¿Acaso necesita una prueba para saber? ¿No está todo revelado ante Él, bendito sea, y sabe desde el principio lo que ocurrirá al final y qué elegirá la persona? Véase Midrash Rabbá, Parashat Vayerá,

ר"פ נ"ד והרמב"ן [והרבי משה בן נחמן] בפ"י החומש ס"פ וירא פי' שהנסיון הוא כדי להיות לאדם שכר מעשה טוב ולא שכר לב טוב לבד ועיין בזה וירא (דק"ו ע"ב) וצ"ל דא"כ מהו פי' כי מנסה כו' לדעת כו'.

al comienzo del capítulo 54; y el Rambán, en su comentario sobre el Jumash, al final de Parashat Vayerá, explica que la prueba es para que la persona obtenga la recompensa por una buena acción, y no solo la recompensa por tener un buen corazón. Véase también el Zóhar, Vayerá) (106b). Entonces debemos entender: si es así, ¿qué significa “Pues [Él] pone a prueba, para saber”, etc.?

ולפמ"ש [ולפי מה שכתוב] א"ש [אתי שפיר] דפי' לדעת היינו שע"י יומשך בחי' הדעת כנפש האדם דהיינו כמו שמרגיש את נפשו כאלו רואה

Pero, según lo dicho, queda bien resuelto: el significado de “para saber” es que, por medio de ello, se atrae el nivel de Daat al alma de la persona. Es decir, así como siente su alma, como si la viera,

שהיא היא המחיה את הגוף ובלעדה אין לגוף קיום וחיות כו', כך יהא מורגש אצלו כי הוא ית' חי החיים כאלו רואה כו'.

que es ella la que da vida al cuerpo, y que sin ella el cuerpo no tiene existencia ni vida, etc.; así sentirá que Él, bendito sea, es la Vida de la vida, como si viera, etc.

4 והטעם שהנסיונות מביאין את האדם לידי דעת כי הנה הנסיונות הגם שירדו בהסתר פנים להיות מסתירים על חיות ה' וקדושתו ית'

La razón por la que las pruebas llevan a la persona a Daat es que, aunque las pruebas han descendido bajo el ocultamiento del Rostro, a fin de ocultar la fuerza vital de D'os y Su santidad, bendito sea,

הנה מוסתר בהם חיות אלהי כענין ה' אמר לו קלל כו' וכמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] גלו לבבל שכינה עמהם שהיא היא המסתרת ומתלבשת בשר של בבל להיות הוא המושל ולהיות ישראל נתונים תחתיו.

una fuerza vital divina está oculta en ellas, como en “Havaíá le dijo: ‘Maldice’”, etc.; y como enseñaron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Cuando fueron exiliados a Babilonia, la Shejiná (la Presencia Divina) estaba con ellos”. Pues es [la Shejiná] la que se oculta y se reviste en el príncipe de Babilonia, para que él gobierne y para que Israel quede sometido a él.

5 והנה החיות אלהי שירד מטה מטה בהעלם והסתר פנים יסודתו בהררי קדש ממקום גבוה מאד נעלה ממדרגות עליונות דקדושה כנודע ממשל נ פילת החומה כו'

Ahora bien, la fuerza vital divina que ha descendido cada vez más abajo, en ocultamiento y en el ocultamiento del Rostro, “tiene sus cimientos en los montes de santidad”: procede de un lugar muy elevado y sublime, de los niveles superiores de santidad, como se sabe por la parábola de la caída de un muro, etc.;

אלא שנפל וירד מטה מטה בסתר המדרגות וכשעומד האדם בנסיון ומתגבר נגד כל מונע אזי קורע כל המסכים המסתירים ומעלימים אור וחיות ה'

solo que cayó y descendió cada vez más abajo, a través del ocultamiento de los niveles. Y cuando una persona se mantiene firme en la prueba y prevalece frente a todo impedimento, entonces desgarrar todos los velos que ocultan y encubren la luz y la fuerza vital de D'os.

ונמצא שיוצא אור וחיות ה' מהעלם אל הגילוי ונמשך גילוי זה בנפשו להמשיך לה בחי' דעת והתגלות אלקותו ית'

Resulta, entonces, que la luz y la fuerza vital de D'os salen del ocultamiento y llegan a la revelación, y esta revelación se extiende a su alma, introduciendo en ella el nivel de Daat y la revelación de Su divinidad, bendito sea.

וכמו מוצא פי' ה' שבמאכל שמחיה את האדם לפי ששרשו מאד נעלה כו' כמ"ש במ"א

Es como la “expresión de la boca de Havaíá” que hay en el alimento, que da vida a la persona porque su raíz es muy elevada, etc., como se explica en otro lugar.

(אלא שזה הניצוץ המוסתר בהנסיון שרשו גבוה ונעלה יותר מהניצוץ שבמאכל שהרי נפל למטה יותר כו' וכנודע מענין פני אריה ופני שור כו' וזהו אחרי ה' תלכו והוא ע"ד מ"ש משכני אחריו נרוצה.

(Sin embargo, esta chispa oculta en la prueba tiene una raíz más elevada y sublime que la chispa que hay en el alimento, pues ha caído más abajo, etc., como se sabe acerca del rostro del león y el rostro del buey, etc. Y esto es “Tras Havaíá [su D'os] caminarán”. Es similar a lo que está escrito: “Atráeme; tras de Ti correremos”.

פ"י אחריו דייקא בחינת אחוריים שהוא כמ"ש ואנכי הסתר אסתיר פני כמו האב המסתיר א"ע [את עצמו]
מבנו בכדי שהבן ירדוף אחריו ויתגלה חכמת הבן ודעתו החזקה שיבין שההסתר אינו אמיתי אלא רק
בכדי שיבקשנו בחפש מחופש ואז ימצאנו וישמחו שניהם

Es decir: "tras de Ti", precisamente; se trata del nivel de la espalda, como está escrito: "Y Yo ciertamente ocultaré Mi rostro"; es como un padre que se oculta de su hijo para que este lo persiga y se revelen la sabiduría del hijo y su firme comprensión: que entienda que el ocultamiento no es real, sino que solo tiene por objeto que lo busque con empeño; entonces lo encontrará y ambos se alegrarán.

וזהו משכני להיות אחריו נרוצה. ועי"ז אח"כ נגילה ונשמחה כך שמבחי' אב"א [אחור באחור] יבוא לבחי' פנים בפנים כו' ועמ"ש בפ' תצוה בד"ה זכור את כו' ועי"ן בוח"ג [בוהר חלק ג] ויקרא דף כ' תחלת ע"ב).

Y esto es "Atráeme", para que "tras de Ti corramos". Y por medio de ello, después, "nos alegraremos y regocijaremos en Ti": desde el nivel de espalda con espalda llegará al nivel de cara a cara, etc. Véase lo escrito en la parashá Tetzavé, en el discurso que comienza "Recuerda lo que...", etc.; y véase el Zohar, parte III, Vayikrá, página 20, al comienzo del lado b.)

אך להיות גילוי הדעת באדם היינו כאשר תתבונן נפש השכלית בגדולת א"ס ב"ה כל חד לפום

Sin embargo, que Daat se revele en una persona ocurre cuando el alma intelectual contempla la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, cada uno según

שיעורא דיליה וכמרו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אם אין בינה אין דעת שע"י התבוננות נעשה הרחבת הדעת להגדיל האהבה המוסתרת בלב שהיא בעולם בבחינת נקודה חדא

su propia medida; y como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Si no hay entendimiento, no hay conocimiento", pues mediante la contemplación se produce una expansión de Daat, para acrecentar el amor oculto en el corazón, que está oculto como un único punto.

ועל ידי ההתבוננות נגדלת ונתרבה האהבה ויוצאת מהעלם אל הגילוי כו' וענין התבוננות זו שגורמת הגדלת אהבה זו היא מבוארת בפסוק אחרי ה' אלהיכם תלכו.

Y mediante la contemplación, el amor crece y aumenta, y sale de lo oculto a lo manifestado, etc. La naturaleza de esta contemplación, que provoca el crecimiento de este amor, se explica en el versículo: "Tras Havaiá, su D'os, caminarán".

כי הנה ביאור ענין אחרי וביאור ענין תלכו הוא על פי מה שנודע מאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית שבכל יום מתחדש חידוש הבריאה מאין ליש

Pues bien, la explicación de “tras” y la explicación de “caminarán” se basan en la conocida enseñanza: “Quien, en Su bondad, renueva cada día, continuamente, la obra de la Creación”: cada día la creación se renueva de nuevo, de la nada a algo,

וכמו שהיתה תחלת הבריאה בשי"ב [בששת ימי בראשית] מאין ליש ממש. כמו"כ [כמו כן] עתה מתחדשת הבריאה יש מאין ממש כו'.

y así como el comienzo de la creación, durante los seis días de la Creación, fue de la nada a algo, literalmente, así también ahora la creación se renueva, algo a partir de la nada, literalmente, etc.

6 ולהבין ענין יש מאין והלא כתיב כי ממך הכל וכולא קמיה כלא חשיב כו' שכל מה שלמטה מטה הוא כלא וכאין כו' ולמה נק' הבריאה בשם יש מאין והלא נהפוך הוא.

Para comprender [el concepto de] «algo de la nada»: ¿acaso no está escrito: «Pues todo proviene de Ti», y «todo ante Él es considerado como nada», etc., [es decir,] que todo lo que se encuentra en los niveles más bajos es como nada y como inexistente, etc.? ¿Por qué, entonces, se llama a la creación «algo de la nada»? ¿No es precisamente al revés?

אך על זה אמר דוד המלך עליו השלום כי עמך מקור חיים באורך נראה אור שהאמת הוא שמקור החיים הוא עמך כי ממך הכל ומ"מ נק' יש מאין כי באורך נראה אור.

Pero acerca de esto dijo el rey David, de bendita memoria: «Pues contigo está la fuente de la vida; en Tu luz vemos luz». En verdad, la fuente de la vida está contigo, pues todo proviene de Ti; sin embargo, se la llama «algo de la nada», porque «en Tu luz vemos luz».

פי' באור וזיו בעלמא כמשל זיו השמש מהשמש שאינו מערך מהותו כלל כך השתלשלות והתהוות כל העולמות הם רק בחי' הארה והארה דהארה כו'

Es decir, por medio de una mera luz y resplandor, como en la analogía del resplandor del sol que proviene del sol, que no guarda ninguna proporción con su esencia. Así, la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) y el surgimiento de todos los mundos son únicamente el nivel de una iluminación y de una iluminación de una iluminación, etc.

באורך הם עולמות עליונים נראה אור הם עולמות תחתונים שהם הארה דהארה כו' (ע' [עיינ] באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיהו).

«En Tu luz»: estos son los mundos superiores; «vemos luz»: estos son los mundos inferiores, que son una iluminación de una iluminación, etc. (Véase Igueret HaKodesh, la sección que comienza «Él y Sus fuerzas vitales»).

ולכן אמר כי עמך ולא אמר כי אתה דהוה משמע שאתה בעצמך כביכול הוא המתלבש כו'.

Por eso dijo «Pues contigo», y no dijo «Pues Tú», lo cual habría dado a entender que Tú mismo, por así decirlo, eres quien se reviste, etc.

אבל כי עמך פי' שמקור חיים הוא בטל וטפל עמך שנמשך מבחי' זיו בלבד כי מהותו ועצמותו ית' כביכול אינו בגדר השתלשלות והתלבשות כלל.

Pero «Pues contigo» significa que la fuente de la vida está anulada y subordinada a Ti, puesto que se deriva únicamente del nivel del resplandor; pues Su Ser y Esencia, bendito sea, por así decirlo, no se encuentra en absoluto dentro de los límites de la cadena descendente ni del revestimiento.

7 ולכן נקרא הבריאה יש מאין דהיינו מבחי' שהוא כאין ואפס וכלא חשיב שאינה מבחי' עצמותו ומהותו ית' כלל

Por eso, la creación se llama «algo a partir de la nada»: es decir, a partir de un nivel que es como nada y nulidad, y que se considera como nada, pues no proviene en absoluto del nivel de Su Esencia y Ser, bendito sea;

רק בחי' זיו והארה ממנו ית' והוא בחי' ומדת מלכותו ית' וכמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים שע"י שעלה במחשבתו ית' אנא אמלוך כו'

sino únicamente del nivel de resplandor e iluminación de Él, bendito sea. Este es el nivel y atributo de Su Maljut (soberanía), bendito sea, como está escrito: «Tu soberanía es soberanía sobre todos los mundos»; es decir, porque surgió en Su pensamiento, bendito sea: «Reinaré», etc.;

שבחי' מלוכה הוא רק בחי' שם שהיא התפשטות לזולתו להיות שמו נקרא מלך עליהם שאין זה אלא זיו כו'.

pues la realeza es solamente el nivel de un nombre, que se extiende a otros, de modo que Su nombre sea llamado «rey» sobre ellos; y esto no es sino resplandor, etc.

8 וזהו ענין אחרי ה' בחי' אחריים ומזה נמשך תלכו היא בחי' אהבה שנק' בשם הליכה כמ"ש הלך ונסוע הנגבה שכאשר יתבונן ויעמיק בשכלו ותבונתו מקרב איש ולב עמוק שכל השתלשלות העולמות אינן

Y este es el significado de «después de Havaíá»: el nivel de la parte posterior (ajoráyim). De esto se desprende «caminarán», que es el nivel del amor, llamado «caminar», como está escrito: «yendo y viajando hacia el sur». Pues cuando la persona contempla y profundiza, con su intelecto y entendimiento, desde «lo más íntimo del hombre y un corazón profundo», [el hecho] de que toda la cadena descendente de los mundos no es nada

אלא זיו כו' ממילא יומשך לאהבת ה' לבדו וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו'

sino resplendor, etc., naturalmente será atraído a amar únicamente a D'os, como está escrito: «¿A quién tengo en los cielos? Y fuera de Ti, nada deseo», etc.

(ועמ"ש כפ' וארא בפ' וידבר אלקים וגו' אני הו"י. שעל ידי ההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה והתפשטותו בנבראים שזהו בחי' שם אלקים מזה ישוב לאהבה את הו"י דלית מחשבה תפיסא ביה כו').

(Véase lo escrito en Parshat Vaerá sobre la explicación de «Y Elokim habló, etc.... Yo soy Havaíá»: mediante la contemplación de la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, y de Su extensión en los seres creados, que es el nivel del Nombre Elokim, se llegará desde allí a amar a Havaíá, a Quien ningún pensamiento puede captar, etc.)

וזהו פ"י אחרי הו"י תלכו דבחי' גדולת א"ס ב"ה והתפשטותו בנבראים נק' אחרי הו"י בחינת מלכותו ית' ומזה יומשך ההליכה לאהבת ה' לבדו כו')

Y este es el significado de «Después de Havaíá caminarán»: el nivel de la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, y de Su extensión en los seres creados se llama «después de Havaíá», el nivel de Su Maljut, bendito sea; y de esto se desprende el caminar, hacia el amor exclusivo a D'os, etc.)

ולהיות בחי' הליכה באהבה זו ממדרגה למדרגה דכמה דרגין על דרגין עד אין חקר ואהבה זו היא גדולה ונפלאה לאין קץ ותכלית להתענג על ה' ממש תענוג נפלא לאין קץ מאחר שבאמת כל העולמות אינן

Y puesto que este amor implica caminar de un nivel a otro, pues hay «muchos niveles sobre niveles», sin límite, este amor es grande y maravilloso, sin fin ni límite: deleitarse verdaderamente en D'os, con un deleite maravilloso e ilimitado, dado que en verdad todos los mundos no son nada

אלא זיו כו' וכתוב הודו על ארץ ושמים וירם קרן לעמו כו' לבני ישראל עם קרובו שהם קרוביו ממש כי חלק ה' ממש עמו.

sino resplandor, etc. Y está escrito: «Su esplendor está sobre la tierra y los cielos, y ha elevado el orgullo de Su pueblo», etc., «para los hijos de Israel, el pueblo cercano a Él»: pues son realmente cercanos a Él, ya que «Su pueblo es la porción de Havaíá», verdaderamente.

9 ואי לזאת מה מאד תהיה שמחת הנפש גדולה לאלהים ואהבה בתענוגים. ועל זה נאמר עבדו את ה' בשמחה היא שמחת הנפש המשכלת ומתבוננת בה' חיי

Por consiguiente, ¡cuán grande será la alegría del alma en D'os y [su] “amor con deleites”! A esto se refiere lo dicho: “Sirvan a Havaíá con alegría”: esta es la alegría del alma que comprende y contempla a D'os, la Vida

החיים ברוך הוא ואמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] לפי שחיי עולם הבא אינן אלא זיו ממנו ית' כו'.

de toda vida, bendito sea. Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “Una hora de teshuvá y buenas obras en este mundo es mejor que toda la vida del Mundo Venidero”, porque la vida del Mundo Venidero no es sino un resplandor de Él, bendito sea, etc.

מה שאין כן תשובה ומעשים טובים שענין תשובה הוא להשיב את הנפש ולדבקה בו יתברך מקורא ושרשא דכולא.

Pero no es así con la teshuvá y las buenas obras, pues el significado de la teshuvá es hacer retornar el alma y hacer que se adhiera a Él, bendito sea, la Fuente y Raíz de todo.

וזהו ג"כ מ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל דהיינו יותר מעולם הבא שנק' יום שכולו ארוך כו' (ועמ"ש בפ' וארא ע"פ לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל] וע"פ ובבואה לפני המלך במגלת אסתר):

Y esto es también lo escrito: “con alegría y con regocijo de corazón, más que toda abundancia”: es decir, más que el Mundo Venidero, que es llamado “el día que es todo prolongado”, etc. (Véase lo escrito en la parashá Vaerá sobre el versículo “Por eso, di a los hijos de Israel”, y sobre el versículo “Y cuando ella se presentó ante el rey”, en la Meguilat Ester.)

10 ב ואותו תיראו. הוא בחינת שוב כי תלכו הוא בחי' רצוא הלוך ונסוע ממדרגה למדרגה באהבה כו'
2. «Y a Él temerán»: este es el nivel del «retorno» (shov). Pues «ustedes caminarán» es el nivel del «avance» (ratzo): ir y viajar de un nivel a otro con amor, etc.;

והשוב הוא להיות תיראו יראה בושת היא יראה פנימית מפני גדולת א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] וכל נהוראין מתחשכאן קמיה כו'.

y el retorno consiste en «temerán»: el temor de la vergüenza, que es un temor interior ante la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, Él mismo y en Su gloria, a Quien ningún pensamiento puede aprehender y ante Quien todas las luces se oscurecen, etc.

כי אית יראה ואית יראה חיצונית היא מפני התפשטות גדולת מלכותו ית' כמורא בשר ודם מפני התפשטות גדולת מלכותו על ריבוי עם ומדינות מלכותו כו'.

Pues hay temor y hay temor. El temor exterior es ante la manifestación de la grandeza de Su soberanía, bendito sea, como el temor a [un rey de] carne y sangre debido a la manifestación de la grandeza de su soberanía sobre una multitud de personas y las provincias de su reino, etc.

11 וכך כתיב אלף אלפין ישמשוניה כו'. וע"ד זה תקנו ברכת יוצר אור ששם נאמרה ונשנית יראה זו יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים כו'

Y así está escrito: “Mil millares Lo sirven”, etc. En esta línea instituyeron la bendición de Yotzer Or, donde este temor se expresa y se repite: “Quien forma seres servidores, y cuyos servidores están todos de pie”, etc.,

ומשמיעים ביראה כו' כולם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה כו' והאופנים וחיות הקודש ברעש גדול כו'

“y proclaman con temor”, etc.; “todos ellos, como uno solo, responden con pavor y dicen con temor”, etc.; “y los Ofanim y las Jaiot hakódesh, con gran estruendo”, etc.;

שמזה מקבלים ישראל ג"כ בח"י יראה זו. כמשל הרואה שרים משתחווים לפני המלך כו' וכמ"ש במ"א. pues de esto también recibe Israel este nivel de temor, como en la analogía de quien ve a ministros inclinándose ante el rey, etc., como se explica en otro lugar.

12 והנה יראה זו קודמת לאהבה שע"י שמקבלים יראה זו נמשכה מדרגת האהבה האמורה באהבת עולם אהבתנו כו'

Ahora bien, este temor precede al amor: pues, al recibir este temor, se atrae el nivel de amor del que se habla en «Con amor eterno nos has amado», etc.,

ויחד לבבנו לאהבה כו' הבוחר בעמו ישראל באהבה עד שבק"ש [שבקריאת שמע] נמשכה מדת האהבה העליונה לקיים ואהבת את ה' אלהיך כו'

«y unifica nuestro corazón para amar», etc., «Quien elige a Su pueblo Israel con amor», hasta que en el Shemá se atrae el atributo supremo del amor, para cumplir «Y amarás a Havaiá, tu D'os», etc.

ועל בחינת יראה ואהבה זו נאמר אכלתי יערי עם דבשי יער הוא שבו כל עץ ועצי שטים עומדים הם המלאכים שרפים עומדים.

Sobre este nivel de temor y amor se dice: «He comido Mi bosque con Mi miel». Un bosque es un lugar donde hay toda clase de árboles, y «madera de acacia, en pie»: estos son los ángeles, «los serafines estaban en pie».

13 וזהו בברכת יוצר אור ששם נאמר ענין המלאכים שעומדים ומשמיעים ביראה והאופנים ברעש גדול כו'.

Y esto se encuentra en la bendición de Yotzer Or, donde se expone el tema de los ángeles: que están de pie y proclaman con temor, y “los Ofanim, con gran estruendo”, etc.

ודבשי היינו מתיקות ותענוג היא האהבה בתענוגים שנמשכה בק"ש [בקריאת שמע] ואהבת בכל לבבך שגם תוכיות הלב שהיא בעולם והסתר האהבה המסותרת יהיה גם תוכו רצוף אהבה בהתגלות.

Y “mi miel” es dulzura y deleite: es el “amor con deleites” que se suscita en el Shemá, “Y amarás... con todo tu corazón”: que también lo más íntimo del corazón, que permanece oculto y escondido —el amor oculto— tenga “su interior incrustado de amor” de manera manifiesta.

ובכל נפשך כל כחות הנפש מחשבה במחשבה כו' ובכל מאדך בלי שיעור והפסק שהאהבה בתענוגים אין לה קץ וסוף שיש להתענג מרוב כל כנ"ל

“Y con toda tu alma”: con todas las facultades del alma, pensamiento dentro del pensamiento, etc. “Y con todas tus fuerzas”: sin medida ni pausa, pues el amor con deleites no tiene fin ni límite, ya que uno ha de deleitarse más que en “la abundancia de todo”, como se mencionó antes.

(ועמ"ש ע"פ אני ישנה כו' גבי פי' יונתי), ומבחינת אהבה זו יבא ויגיע למדרגת יראה פנימיות בחי' ביטול במציאות ממש והיינו בחי' השתחוואות שבתפלת שמונה עשרה

(Véase lo escrito sobre el versículo “Estoy dormida”, etc., respecto de la explicación de “Mi paloma”). Y desde el nivel de este amor llegará al nivel del temor interior, el nivel de la autoanulación (bitul) de la propia existencia misma, en verdad; y este es el nivel de las inclinaciones durante la plegaria de Shemoneh Esreh.

כי בחינת יוצר אור הוא מדרגת המלאכים ויראתם והשתחוואתם הוא בבחינת חיצוניות. משא"כ תפלת שמונה עשרה היא בחי' ביטול והשתחוואות הנשמות שהם בבחי' פנימיות.

Pues el nivel de Yotzer Or es el nivel de los ángeles, y su temor e inclinación pertenecen a la dimensión exterior (jitzoniut); en cambio, la plegaria de Shemoneh Esreh es el nivel de la autoanulación y las inclinaciones de las almas, que pertenecen a la dimensión interior (pnimiut).

דהיינו להיות בבחי' בטול במציאות ממש מפני אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו דלית מחשבה כו'

Es decir, estar en un estado de autoanulación de la propia existencia misma, en verdad, ante la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, Él mismo y en Su gloria, a Quien ningún pensamiento [puede aprehender], etc.:

בחי' סובב כל עלמין [ועמ"ש מענין ביטול במציאות שבשמונה עשרה ע"פ יהודה אתה כו' וע"פ השמים כסאי כו' איזה בית אשר תבנו לי כו']

el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin). [Véase lo escrito acerca de la autoanulación de la existencia en la Shemoneh Esreh, sobre el versículo “Judá, tú”, etc., y sobre el versículo “Los cielos son Mi trono”, etc., “¿Qué casa podrían construirme?”, etc.,

והקדוש בשמים ובארץ שאין לפניו ית' בחי' שמים ולא בחינת ארץ שמעלה ומטה שוין אצלו ואין תופס מקום לפניו ית' גשמיות כמו רוחניות ממש

y “el Santo en los cielos y en la tierra”: pues ante Él, bendito sea, no existe ni el nivel del cielo ni el nivel de la tierra, ya que lo de arriba y lo de abajo son iguales para Él; y lo físico no ocupa lugar ante Él, bendito sea, exactamente igual que lo espiritual [no ocupa lugar].

ולכן יכול להיות נמשך בחינת ביטול זה גם בגשמיות כי הכל רק בבחינת באורך נראה אור באורך גן ע
דן העליון ונראה אור גן עדן התחתון וכולם אינם רק אור וזיו כו' כנ"ל:

Por lo tanto, este nivel de autoanulación (bitul) puede extenderse incluso a la materialidad, pues todo está únicamente en el nivel de “En Tu luz vemos luz”: “En Tu luz” es el Gan Eden superior, y “vemos luz” es el Gan Eden inferior; y todos ellos no son más que luz y resplandor, etc., como se mencionó arriba.)

14 ג ואת מצותיו תשמרו. הנה כמצות כתיב אשר אנכי מצוך היום על לבבך. פ"י כדי להמשיך לבבך אליו
ית' כמים הפנים כו'

3. “Y guardarán Sus mitzvot”. Ahora bien, acerca de las mitzvot está escrito: “que Yo te ordeno hoy, sobre tu corazón”; es decir, para atraer tu corazón hacia Él, bendito sea, “como el agua [refleja] el rostro”, etc.;

שעל ידי המצות שהם רצונו ית' אשר קדשנו במצותיו שנמשכות למטה על נפש האדם יתעורר רצון
הנפש ג"כ אליו ית' כמים הפנים.

pues mediante las mitzvot, que son Su voluntad, bendito sea, “que nos santificó con Sus mitzvot”, y que son atraídas hacia abajo, sobre el alma de la persona, también se despertará la voluntad del alma hacia Él, bendito sea, “como el agua [refleja] el rostro”.

וזהו עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו. פ"י שיומשך רצונו ית' שהן המצות למטה כדי
שיומשך רצון הנפש אליו ית'.

Y esto es “Haz Su voluntad como si fuera la tuya, para que Él haga tu voluntad como si fuera la Suya”: es decir, que Su voluntad, bendito sea —que son las mitzvot—, sea atraída hacia abajo, para que la voluntad del alma sea atraída hacia Él, bendito sea.

וזהו ענין נר מצוה דהיינו שמן המצוה נמשך נר והארה בנפש היא הארת הרצון והאהבה שכלב

Y este es el significado de “una mitzvá es una lámpara”: de la mitzvá se atraen hacia el alma una lámpara y una iluminación, es decir, la iluminación de la voluntad y del amor en el corazón.

(ועמ"ש מזה ע"פ והיה לכם לציצית איך שהמצות הן הן שממשיכות בחי' חכמה עילאה בחינת ביטול לכללות נשמות ישראל כו' ונר בגימט' [בגימטריא] ר"ן [רבינו נסים] כי בחי' רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הן נמשכות ע"י ב' בחי' ימין ושמאל כו' ע"ש, וכמ"ש בזהר תרומה)

(Véase lo escrito acerca de esto sobre el versículo “Y será para ustedes como tzitzit”: cómo son las mitzvot mismas las que atraen el nivel de Jojmá suprema, el nivel de bitul, a las almas de Israel en su conjunto, etc.; y נר —“lámpara”— tiene el valor numérico de 250, porque las 248 mitzvot positivas son atraídas mediante dos niveles, derecha e izquierda, etc.; véase allí. Y como está escrito en el Zohar, Terumah)

[דקס"ו ע"ב] ע"פ כי נר מצוה כו'. ועיין ברבות קדושים פכ"ה אחרי כו' תלכו וכי אפשר לב"ו [לנשר ודם] כו'

(166b), sobre el versículo “Pues una mitzvá es una lámpara”, etc. Y véase Midrash Rabbah sobre Kedoshim, capítulo 25: “Tras [Havaíá, su D'os] caminarán': ¿acaso es posible que un ser de carne y sangre...?”, etc.,

ובו תדבקון כו' עד אלא למטע תחלה כו' ע"ש והיינו להמשיך בהארץ מבחי' עץ החיים

“y a Él se apegarán”, etc., hasta “sino comenzar plantando”, etc.; véase allí. Y esto significa atraer hacia la tierra desde el nivel del Árbol de la Vida.

(ועיין בזהר בפ' ויחי דרכ"ו ע"ב גבי בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן קדושים דפ"ז סע"א [סוף עמוד א]. בלק דף ר"ב. פנחס רנ"ג א'. ועיין ברבות נשא פ"י [פרק י' / פרשה י'] רל"ו ג' ובשה"ש [ובשר השירים] בפסוק שוקיו עמודי).

(Véase el Zohar, en la parashá Vayechi, 226b, acerca de “En Pesaj, por el grano; en Atzeret, por el fruto del árbol”; Kedoshim, 87a, al final de la columna; Balak, página 202; Pinjas, 253a. Y véase Midrash Rabbah sobre Naso, sección 10, [página] 236, [columna] 3, y sobre el Cantar de los Cantares, en el versículo “Sus piernas son pilares”).

אך הנה המצות צריכות שמירה דהיינו הנר שנמשך מהן וכענין לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו', ואמרז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבירה מכבה מצוה דהיינו שמכבה את הנר ונשקע אש האהבה,

Sin embargo, las mitzvot necesitan protección, es decir, la lámpara que se enciende por medio de ellas, como en el asunto de “no como Abraham, de quien salió Ishmael”, etc. Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “Una transgresión extingue una mitzvá”; es decir, extingue la lámpara y el fuego del amor se apaga;

אבל אינו מכבה גוף המצוה עצמה ח"ו [חס ושלום] לומר כי לא תזכרנה לו המצות בחשבון ח"ו [חס ושלום]

pero no extingue el cuerpo mismo de la mitzvá, D'os libre, como para decir que las mitzvot no serán recordadas en su favor en el recuento, D'os libre;

שהרי מי שיש בידו מחצה זכיות ומחצה עונות הרי זה מנוחלי עוה"ב [עולם הבא] אלא שנפרעין ממנו על עונותיו ואינו מאבד זכיותיו ח"ו [חס ושלום]

pues quien tiene la mitad de méritos y la mitad de transgresiones está entre quienes heredan el Mundo Venidero; solo que se lo castiga por sus transgresiones, pero no pierde sus méritos, D'os libre.

אלא הכוונה שמכבה את הנר וההארה שנמשך מהמצוה בנפש וע"ז נאמר ואת מצותיו תשמרו שלא יבא לידי איבוד ח"ו [חס ושלום] והיינו ע"י ובקולו תשמעו הוא קול התורה כי עבירה מכבה מצוה ואינה מכבה תורה.

Más bien, la intención es que extingue la lámpara y la iluminación que la mitzvá hace llegar al alma. A esto se refiere lo dicho: "Y cumplirán Sus mandamientos", para que no llegue a perderse, D'os libre; y esto se logra mediante "y escucharán Su voz", que es la voz de la Torá; pues una transgresión extingue una mitzvá, pero no extingue la Torá.

15 והטעם שעם היות שהמצוה היא הארת רצון העליון ב"ה עכ"פ [על כל פנים] הרי ירדה למטה בנפש ונגבלה בבחי' כלי

La razón es que, aunque la mitzvá es una iluminación de la Voluntad Suprema, bendito sea Él, sin embargo, ha descendido abajo, al alma, y ha quedado limitada en forma de vasija;

והרי יש בחי' זה לעומת זה שכשם שע"י המצוה הוא מקיים הרצון כך הנה בעבירה הוא עובר הרצון ולכן עבירה מכבה הארת המצוה.

y existe el nivel de «uno frente al otro»: así como mediante la mitzvá se cumple la Voluntad, del mismo modo, mediante una transgresión se transgrede la Voluntad. Por eso, una transgresión apaga la iluminación de la mitzvá.

אבל התורה היא אלפים שנה כו' אורייתא מחכמה נפקת כו' היא המאירה את הנר מצוה וכמ"ש כי נר מצוה ותורה אור שהתורה הוא האור להנר של מצוה

Pero la Torá es «dos mil años», etc.; «la Torá emana de Jojmá», etc.; ella es lo que enciende la lámpara de la mitzvá, como está escrito: «Porque una mitzvá es una lámpara y la Torá es luz»: la Torá es la luz de la lámpara de la mitzvá.

(ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ בהעלותך פ"י משום דהתורה היא עץ החיים שהוא בחי' יסוד אבא כו' ואין כח בקליפה לשלוט שם, משא"כ במצוה שהיא בחי' מלכות ששם עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] ויש שם אחיזה לחיצונים, והיינו שהמצוה נק' נר

(Véase el Ramaz al comienzo de Parshas Beha'aloscha, quien explica [que esto se debe a] que la Torá es el Árbol de la Vida, que corresponde al nivel de Yesod de Aba, etc., y la kelipá no tiene poder para dominar allí; en cambio, la mitzvá corresponde al nivel de Maljut, donde se encuentra el Árbol del Conocimiento del bien y del mal, y allí las fuerzas externas tienen asidero. Es decir, la mitzvá es llamada lámpara

שהיא המשכת ח"ע [חכמה עילאה] ע"י רמ"ח אברים, אבל התורה אור היינו המשכת ח"ע [חכמה עילאה] ממש כמו שהיא למעלה מהתלבשות באברים כו' וזהו ענין הנז' [הנזכר] כאן שהתורה היא אלפים שנה כו' אאלפך חכמה אאלפך בינה בחינת עץ החיים כנ"ל.

porque es la extensión de la Jojmá superior mediante los 248 miembros, mientras que «la Torá es luz», es decir, la extensión de la Jojmá superior misma, tal como está por encima de investirse en los miembros, etc. Y esto es lo que aquí se menciona: que la Torá es «dos mil años», etc.: «Te enseñaré Jojmá, te enseñaré Biná», el nivel del Árbol de la Vida, como se mencionó arriba.

ויוכן זה עוד ממ"ש ע"פ והיה מספר בניי [בני ישראל] בענין פקדת הארץ ותשוקה דקאי על המצות שעיי' נעשה הנפש שוקקה כמים הפנים כו'

Esto se comprenderá mejor a partir de lo escrito sobre el versículo «Y será el número de los hijos de Israel», respecto de «Has recordado la tierra y la has hecho anhelar», que se refiere a las mitzvot, mediante las cuales el alma se vuelve anhelante, «así como el agua [refleja] el rostro», etc.;

אך התורה היא בחי' עד יערה עלינו רוח ממרום שלמעלה מבחי' מים שהן המצות כו' ע"ש ועיין ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' צו (דכ"ח ע"ב) מענין ואין עבירה מכבה תורה ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם.

pero la Torá corresponde a «hasta que se derrame sobre nosotros un espíritu desde lo alto», que está por encima del nivel del agua, que son las mitzvot, etc.; véase allí. Y véase el Raaya Mehemna, Parshas Tzav (28b), acerca del tema de «y una transgresión no apaga la Torá», y el Ramaz allí.

כי מקור התורה ושרשה היא הגבה למעלה מקורא ושרשא דכולא מבחי י"ג מדה"ר [מדות הרחמים]
הנמשכות בחדש אלול

Pues la fuente y la raíz de la Torá están sumamente elevadas, por encima de todo, en la Fuente y Raíz de todo, del nivel de los Trece Atributos de Misericordia que se extienden en el mes de Elul,

כי אז הוא זמן ועת רצון למעלה, ובכל השנה ממשיכים י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] על ידי התורה
porque entonces es un tiempo y una ocasión de favor en lo alto; y durante todo el año se atraen los Trece Atributos de Misericordia por medio de la Torá.

כי מקור התורה תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרכנן בגימט' [בגימטריא] תרי"ך הם תרי"ך עמודי אור
מקורות הרחמים והסליחות ושם נושא עון ופשע

Pues la fuente de la Torá —las 613 mitzvot de la Torá y las 7 mitzvot rabínicas, que suman numéricamente 620— son los 620 pilares de luz, las fuentes de misericordia y perdón; y allí está «Quien carga con la iniquidad y la transgresión».

ולכן אין עבירה מכבה תורה לפי שנמשך מבחי נושא עון כו' (וזהו הרועה בשושנים שהם י"ג מדה"ר
[מדות הרחמים] ואמרו בזהר שמות דף עשרים ע"ב באותן ששונין בתורה כו'.

Por lo tanto, una transgresión no extingue la Torá, pues esta se atrae del nivel de «Quien carga con la iniquidad», etc. (Y esto es «que pasta entre las rosas», que son los Trece Atributos de Misericordia; y dijeron en el Zóhar, Shemot, página 20b, [que esto se refiere] a quienes estudian Torá, etc.).

ויובן זה ממ"ש במ"א ע"פ ואתחנן שהתורה הוא המשכת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחינה שאין
אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם וזהו ענין ואתחנן מתנת חנם חנם בלא מצות וגם ואתחנן בחינת
חנן ורחום הוי' שזהו בחי' י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] כו' ע"ש.

Esto se comprenderá a partir de lo escrito en otro lugar acerca del versículo «Y supliqué»: que la Torá es la atracción de un despertar desde arriba, desde un nivel al que no llega un despertar desde abajo. Este es el significado de «Y supliqué»: un regalo gratuito, gratuito y sin mitzvot; además, «Y supliqué» corresponde al nivel de «Clemente y misericordioso es Havaíá», que es el nivel de los Trece Atributos de Misericordia, etc.; véase allí.

הרי מכ"ז [מכל זה] מבואר איך שייך המשכת י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ע"י התורה ועמ"ש עוד מענין תורה ומצות בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע גבי שבועות).

De todo esto queda claro cómo se aplica la atracción de los Trece Atributos de Misericordia por medio de la Torá. Y véase también lo escrito acerca de la Torá y las mitzvot en el maamar que comienza «Cuando Israel antepuso “haremos” a “escucharemos”», para Shavuot.)

וזהו ובקולו תשמעו כי כל קול הוא ענין המשכה מלמעלה למטה כך התורה הנה נמשכה מלמעלה ממקום גבוה מאד ע"י תנאים ואמוראים מארי

Y esto es «y escucharán Su voz»: pues toda voz implica una atracción de arriba hacia abajo; así, la Torá fue atraída desde lo alto, desde un lugar muy elevado, por medio de los Tanaím y Amoraím, los maestros

מתניתין וגמרא והלכה זו שנאמרה מפי בית שמאי ובית הלל היא דבר ה' עצמו וכמ"ש ודברי אשר שמתו בפיו דברי ממש וזהו ובקולו ממש תשמעו

de la Mishná y la Guemará. Y esta halajá, enunciada por boca de Beit Shamai y Beit Hilel, es la palabra misma de D'os, como está escrito: «Y Mis palabras que puse en tu boca»: Mis palabras, literalmente. Y esto es «y a Su voz», literalmente, «escucharán»;

כי כל היושב ושונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו רק אתם תשמעו כענין שמע השמע לאזנך מה שאתה מוציא מפיו, פ"י שאתה הוא בחי' תורה שבעל פה שהיא היא הדבר ה' המדברת בפיו.

pues quien se sienta a estudiar, el Santo, bendito sea, se sienta y estudia frente a él; solo que ustedes deben escuchar, como en «“Escucha”: que tus oídos oigan lo que haces salir de tu boca»; es decir, «ustedes» corresponde al nivel de la Torá Oral, que es ella misma la palabra de D'os que habla en tu boca.

16 ואותו תעבדו פ"י תעבדו להיות בחי' עבד וכמ"ש עבדו את ה' בשמחה כי צריך להיות בבי' בחינות בחי' בן ובחי' עבד. בחי' בן הוא האהבה ושמחת הנפש להיות תלכו ממדרגה למדרגה.

“Y a Él servirán”: “servirán” significa estar en el nivel de un siervo, como está escrito: “Sirvan a Havaia con alegría”. Pues es necesario estar en dos modalidades: el nivel de un hijo y el nivel de un siervo. El nivel de un hijo es el amor y la alegría del alma, para que “caminen” de un nivel a otro.

17 ובח"י עבד הוא לעבוד כמו העבד שהוא עובד את אדונו שאין כונתו רק לעבוד את אדונו למלאות רצונו הגם שלא יהיה לו שום טעם והשגה בעבודתו

Y el nivel de servidor consiste en servir como sirve un servidor a su amo: su única intención es servir a su amo y cumplir su voluntad, aunque no tenga ningún motivo ni comprensión de su servicio,

וגם אינו יודע טיב העבודה ומהותה שיהיה לו חפץ ותשוקה מצד העבודה עצמה אעפ"כ [אף על פי כן] הרי הוא עובד בלב שלם מחמת שמקבל

y tampoco conoce la índole ni la naturaleza del trabajo, de modo que pudiera sentir deseo y anhelo por el trabajo en sí; sin embargo, sirve de todo corazón, porque acepta

עליו עול רבו לעבדו בכל כחו, כך צריך אדם לקבל עליו עול מלכות שמים ולקיים מצותיו ית' מחמת כי כן צוה לו המלך כו', הגם

sobre sí el yugo de su amo, para servirlo con todas sus fuerzas. Así, la persona debe aceptar sobre sí el yugo del Reino de los Cielos y cumplir Sus mitzvot, bendito sea, porque así se lo ordenó el Rey, etc. Aunque

כי מצות צריכות כוונה וכוונתה היא השמחה באהב ת ה' כמים הפנים מפני שבה ועל ידה נמשך רצון העליון אשר קדשנו במצותיו, מ"מ צריך להיות ג"כ בח"י עבודה

las mitzvot requieren intención, y su intención es la alegría en el amor a D'os, "como el agua refleja el rostro", pues en ella y por medio de ella se atrae la Voluntad Suprema, "que nos ha santificado con Sus mitzvot"; sin embargo, también debe existir el nivel de servicio;

כי הגם שעבודה זו היא מדרגה התחתונה שבנפש נגד השמחה באהבת ה' מ"מ הרי יש בה מעלה אחרת מצד ההכנעה והביטול כו'

pues, aunque este servicio sea el nivel más bajo del alma en comparación con la alegría en el amor a D'os, tiene, sin embargo, otra ventaja, en virtud de la sumisión y la autoanulación (bitul), etc.;

וכמ"ש במ"א, שזהו שהוכיח שמואל את שאול הלא שמוע מזבח טוב וגו' (ועמ"ש עוד מענין מעלת כחינת עבודה זו דכחינת עבד בפי' שלח ע"פ ועתה יגדל נא כו').

como se explica en otro lugar. Esto es lo que Shmuel le reprochó a Shaul: "¿Acaso obedecer no es mejor que ofrecer sacrificios?", etc. (Véase también lo que se explica acerca de la ventaja de este nivel de servicio, el nivel de servidor, en la parashá de Sh'laj, sobre el versículo "Y ahora, te ruego, que se engrandezca", etc.).

וגם הנה עי"ז ובו תדבקון לי [לשון] רבים כי יש כנפש ג' בחי' נפש רוח ונשמה שהם מחשבה דבור ומעשה.

Además, por medio de esto, “y a Él se adherirán”, en plural, pues el alma tiene tres niveles: né-fesh, rúaj y neshamá, que corresponden al pensamiento, el habla y la acción.

ומעשה הוא בחי' עבד בחי' עשיה וצריך האדם לאכללא דבור בדבור ומחשבה במחשבה כו' והנה התקשרות המחשבה היא בדביקות הנפש ושמחתה באלהים חיים,

La acción es el nivel de servidor, el nivel de Asiá (Acción). La persona debe “incluir el habla en el habla y el pensamiento en el pensamiento”, etc. Ahora bien, la unión del pensamiento se produce mediante la adhesión del alma y su alegría en el D'os viviente;

אך המעשה שהיא מדרגה אחרונה וצריכה ג"כ לעלות ולהתקשר בה' אין התקשרותה אלא עי" בחי' עבד שהוא בחינת עשי' [עשיה],

Pero la acción, que es el nivel último y también necesita elevarse y quedar unida a D'os, solo queda unida por medio del nivel del servidor, que corresponde a Asiá.

וגם למי שאין יד שכלו ותבונתו מגעת להוליד מהם אהבה עזה בבחינת תלכו תהיה זאת עבודתו עבודה תמה לעבוד עבודת עבד.

Y también para quien la capacidad de su intelecto y de su comprensión no alcanza para generar a partir de ellos un amor intenso en el nivel de “ustedes caminarán”, que esta sea su servicio: un servicio íntegro, servir con el servicio de un servidor.

18 ועי"ז ובו תדבקון כתיב בתוספת נון כי הנו"ן פשוטה יש לה רגל ארוכה ומשוכה למטה לרמז שתתפשט ותומשך הארת והמשכת גילוי אלהותו ית'

Y por medio de esto está escrito «y a Él se adherirán» (tidbakun) con una nun adicional, pues la nun final tiene una pierna larga que se extiende hacia abajo, para insinuar que la iluminación y la extensión hacia abajo de la revelación de Su Divinidad, bendito sea, se extenderán y serán atraídas

למטה מטה עד שאפי' [שאפילן] בחי' עשיה יהיה כולו קדש לה' שאז לא יהיה יניקה לסטי"א [לסטרא אחרא] וחיצונים כלל וכמ"ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ וגו'

cada vez más abajo, hasta que incluso el nivel de Asiá (Acción) sea enteramente sagrado para D'os; pues entonces la sitra ajra (el otro lado) y las fuerzas externas no tendrán sustento alguno, como está escrito: «Y quitaré de la tierra el espíritu de impureza», etc.,

זכריה ס"י י"ג ועמ"ש מענין נוי"ן פשוטה ע"פ נשא את ראש בני גרשון כו' ועי' בזהר בשלח דף מ"ט ע"א
מענין ובו תדבקון:

Zejariá, capítulo 13. Véase lo escrito acerca de la nun final, sobre el versículo «Haz un censo de los hijos de Gershón», etc.; y véase el Zóhar, Beshalaj, página 49a, acerca de «y a Él se adherirán».

19 קיצור מד"ה אחרי הוי" אלקיכם תלכו

Resumen del discurso que comienza: «Tras Havaíá, su D'os, caminarán»

20 (א) ענין כי מנסה ה' שהנסיונות באין לאדם כדי שיתגבר עליהן כדי שעל ידי כן יבא למעלה ומדרגת לדעת.

(1) El asunto de “Pues Havaíá pone a prueba”: las pruebas le llegan a la persona para que las supere, y así alcance la eminencia y el nivel de “saber”.

אך אם אין בינה אין דעת שעל ידי התבוננות נעשה הרחבת הדעת והיינו להתבונן איך שהבריאה יש מאין שמקור ההתהוות מבחי' זיו והארה שהוא כאין ונקי שם.

Pero “si no hay entendimiento, no hay conocimiento”: mediante la contemplación se produce una expansión de Daat. Es decir, contemplar cómo la creación es algo a partir de la nada: la fuente del devenir proviene del nivel de resplandor e iluminación, que es como la nada y es llamado “nombre”.

וזהו כי עמך מקור חיים. ונקרא אחרי הוי" בחי' אחוריים ומה נמשך תלכו הלך ונסוע ממדרגה למדרגה וזהו בחי' רצוא שהוא הנמשך מבחי' אחרי ה':

Y esto es “Pues contigo está la fuente de la vida”. Y se lo llama “después de Havaíá”, el nivel de la parte posterior; de esto se desprende “caminarán”, “yendo y viajando”, de un nivel a otro. Este es el nivel de “correr” (ratzo), que se desprende del nivel de “después de Havaíá”.

21 (ב) ואח"כ ואותו תיראו הוא בחי' שוב שזה נמשך מבחינת אותו ממש דהיינו מפני גדולת א"ס ב"ה בעצמו ועמ"ש בד"ה וידעת היום.

(2) Y después, “y a Él temerán”: este es el nivel del “retorno” (shov), que se deriva del nivel de “Él” mismo; es decir, de la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, en Sí mismo. Véase lo escrito en el discurso que comienza “Y sabrás hoy”.

וזהו ענין שמו"ע [שמונה עשרה] ויש יראה חיצונית שהיא ביוצר אור כולם עומדים כו' ביראה ואח"כ בק"ש [בקריאת שמע] בחי אהבה תלכו

Y este es el sentido de la Shemone Esré. También existe un temor exterior, que se encuentra en Yotzer Or: “todos están de pie”, etc., “con temor”; y después, en el Shemá, el nivel del amor: “caminarán”.

(ועמ"ש בד"ה נשא את ראש בני גרשון בענין בני מררי קרשים עומדים ואח"כ ונתתי לך מהלכים בין העומדים ואחר כך יראה עילאה) ואח"כ ואותו תיראו יראה פנימיות:

(Véase lo escrito en el discurso que comienza “Haz un censo de los hijos de Gershon”, respecto de los hijos de Merari, las vigas que están de pie, y luego “Te daré lugares para caminar entre los que están de pie”, y después el temor superior); y luego, “y a Él temerán”: el temor interior.

22 (ג) ואת מצותיו שעל ידי המצות שהם רצונו ית' יתעורר רצון הנפש ג"כ וכמ"ש בד"ה

(3) “Y Sus mandamientos”: por medio de las mitzvot, que son Su voluntad, bendito sea, también se despierta la voluntad del alma, como se explica en el discurso que comienza

כי תצא בענין לך אמר לבי בקשו פני והיינו על ידי את פניך ה' אבקש.

“Cuando salgas”, acerca de “Por Ti dijo mi corazón: ‘Busquen Mi rostro’”; y esto es por medio de “Tu rostro, Havaia, buscaré”.

וזהו נר מצוה. ועמ"ש מזה ע"פ והיה לכם לציצית אך נר המצוה הנ"ל צריך שמירה מעבירה המכבה מצוה. והיינו ע"י ובקולו תשמעו היינו תורה.

Y esto es “una mitzvá es una lámpara”. Véase lo escrito acerca de esto sobre el versículo “Y será para ustedes como tzitzit”. Pero la lámpara de la mitzvá mencionada anteriormente necesita protección frente a la transgresión, que extingue una mitzvá; y esto se logra mediante “y a Su voz escucharán”, es decir, la Torá.

ותורה אור שמקור התורה מבחי"י י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ולכן יש יג"מ [י"ג מדות] שהתורה נדרשת בהן אלפיים שנה קדמה ועמ"ש בד"ה באתי לגני וגם נוצר חסד לאלפים הנ"ל:

Y “la Torá es luz”, pues la fuente de la Torá proviene del nivel de los Trece Atributos de Misericordia; por eso hay trece reglas (midot) mediante las cuales se expone la Torá. Precedió [al mundo] en dos mil años. Véase lo escrito en el discurso que comienza “He venido a Mi jardín”, y también “Él conserva bondad para miles”, mencionado anteriormente.

23 (ד) ואותו תעבדו להיות בחיי עבד בלי טעם שעז"נ [שעל זה נאמר] הלא שמוע מזבח טוב. ועי"ז וכו' תדבקון

התקשרות מחודמ"ע [מחשבה דבור ומעשה] של האדם במחודמ"ע [במחשבה דבור ומעשה] של הקב"ה:

(4) «Y a Él servirán»: estar en el nivel de un servidor, sin razón; a esto se refiere lo dicho: «¿Acaso la obediencia no es mejor que el sacrificio?». Y mediante esto, «y a Él se apegarán»: la unión del pensamiento, el habla y la acción de la persona con el pensamiento, el habla y la acción del Santo, bendito sea.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/reeh/2/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak